Ohlasy 28. října:

Oslavy za první republiky a později

Státní svátek 28. října 1933 byl volbou oslaven mimořádně slavnostně a okázale průvodem obcí za zvuku dvou kapel, zpěvem pěveckého spolku „Beudl“, přednášením básní školními dětmi se pomníku padlých a jásotu vřelých projevů obyvatelstva až na stranu komunistickou, která

Oslava státního svátku 28. října

jest stranou protistátní a mezinárodní a samostatný český stát a stávající společenské a kulturní poměry neuznává. Jest to ovšem zjev smutný a neutěšený. Oslavy státního svátku byly velmi potěšující, protože jsou důkazem pevné vůle přes vážné většiny národa hájiti samostatný československý stát a svobodu národa až do poslední kapky krve. Naši sousedé Němci a Maďaři jsou ve zbrani, ohrožují světový mír, chtějí válku, připravují se k válce. A války budou, dokud budou Němci na světě. A až Němci na světě nebudou, budou války zas. Jest proto nutno, aby celý národ slavnostně a pevně rozhodl doma vystoupit a říci Němcům a Maďarům jednou pro vždy: „Nalí me tangere“, nedotýkej se mne!

Vzpomínka Václava Čížka na oslavy výročí 28. října:

Každoročně se 28. října konaly oslavy výročí vzniku Československa. Na místo císaře pána visel ve třídách portrét T. G. Masaryka.

Moje další vzpomínka se váže na oslavy v roce 1920, v 5. třídě u paní učitelky Šestákové, jež ve třídě připravovala besídku. Na stole ve váze kytka s bílými bobulemi – ale chtěla červenobílou. Co takhle jeřabiny, rostou zde někde? Vím, kde rostou, přihlásil jsem se (ale to jsem si dal) – u chýňského dvora. Tak Václav Čížek a jeho soused v lavici Jan Fiala pro ně půjdou. V sychravém dni, přes Brve, okolo rašeliny, jsme tam dorazili. Servali pár větviček a hned zpět. Už bylo v běhu odpolední vyučování, a zatímco děti deklamovaly, my s Jendou vyhladovělí po cestě jsme si pochutnávali na obědě, kterého se paní učitelka zřekla v náš prospěch.

Oslavy státního svátku se konaly i na měšťanské škole. Vzpomínám také na jednu, kdy spolužák Václav Hyml s velikou vervou a zdarem přednášel báseň Elišky Krásnohorské Chodská.

Mimo školu si pamatuji na oslavy, kdy se v tento den sázely lípy svobody – v Hostivici v parku (asi už dříve vzala za své) a v Litovicích na návsi před hostincem pana Prchala, kde také dlouho nevydržela, byvši „zalévána“ vycházejícími hosty.

Místní oslavy tohoto svátku se konaly většinou v Hostivici s tímto ustáleným pořadem: sraz před nádražím, průvod s hudbou k pomníku padlých, státní hymny, proslov (často některého učitele) a zakončení dojemnou písní Karla Hašlera Hoši od Zborova. V průvodu za státní vlajkou šli legionáři ruští, francouzští i italští, obecní hodnostáři, kapela, spolky se svými prapory a ostatní občané. V předvečer byla pořádána různá divadelní představení, besídky a akademie. Takovéto oslavy byly ukončeny v letech 1938/1939.

Obec Litovice na oslavu 20. výročí založila park s pomníčkem a se jmény padlých v 1. světové válce. Bylo to bez okázalých oslav, protože obě obce, tehdy ještě samostatné, měly mnoho starostí, jak a kde ubytovat uprchlíky ze Sudet. Byl jsem v té době na vojně a odhaduji, že nám do obou obcí přibylo více jak 400 osob.

Za okupace jsme si 28. říjen připomínali jen poslechem rozhlasového vysílání z Londýna.

Oslavy 15. výročí v Hostivici v roce 1933

Založení sadu na Benešově náměstí.

Na oslavu státního svátku 28. října byl dále založen na Benešově náměstí, Mezi sady Jedenáctou legionářskou a Kruhem jejích přátel sad. Bylo vysazeno 40 okrasných stromů, lip a bříz. Tento sad bude sloužiti k okrase obce.

Žákovská besídka obecné školy k 28. říjnu v Dělnickém domě v roce 1936

Školní oslavy 28. října:

Památný den svobody oslaven Oslava 28. října

důstojnou spořádání se školou dnem a proslovem

dne 27. října 1934. O významu dne a osvobozovacích snahách našeho národa doma i za hranicemi za světové války promluvil ředitel školy. Potom následovaly scény, výstupy a zpěvy žáků podle tříd. Zdařilá oslava zakončena byla státními hymnami.

V pondělí dne 28. října 1934 dopoledne účastnilo se žactvo v průvodu veřejné oslavy, spojené se slavností sázení lípek v Litovicích, které pořádala místní osvětová komise. Odpoledne téhož dne opakována byla dětská slavnost v školovně pro dospělé ve prospěch vánoční nadělíky pro chudé žactvo.

Obecná škola – 1928

Měšťanská škola – 1934

Litovické kino k 28. říjnu 1929 (?)

Oslava 28. října. Oslava státního svátku 28. října konala se letos pro první pod dojmem smutku za zesnulého presidenta Osvoboditele T. G. Ma-

sarykа ve středu dne 27. října t. r., aby školnímu žactvu bylo umožněno zúčastnění se vojnových (nepolitických) oslav státního svátku 28. října, jenž z týdenního roce připadl na čtvrtek.

Oslava byla zahájena pietní vzpomínkou na padlé vojíny ve světové válce. Žactvo šlo ze školy v průvodu se státní vlajkou k pomníku padlých, k němuž položilo věnec. Žáci prostřídali přiležitostné básně a celk. přidal jen. Bartůněk měl u pomníku proslov k 28. říjnu. Po proslovu vykonalo žactvo slib věrnosti Československé republice. Vzpomínka na padlé byla zakončena státní hymnou.

Od pomníku šlo žactvo do sokolovny, kde se pokračovalo v oslavě. Proslov měl ředitel školy, v němž pietně vzpomněl zesnulého prvního presidenta Československé republiky Dr. T. G. Masaryka, jeho vřelého citu ke slovanskému odboji pro naše osvobození. Žactvo bylo též upozorněno na významné deklarace, vydané dne 30. října 1918 v Turč. Sv. Martině, zahrnující spontánního projevu Slováků pro svobodné a přísné československé státu.

Vyplněnit byl slavnostní proslov pana ministra školství a nár. osvěty Dr. Em. Franke, který byl vyslán za školskými orgány.

Po mysl. školství následovala recitační, zpěvní, hudební a tělocvičná čísla programu oslavy 28. října.

Důstojná oslava byla zakončena ve 12 hodin.

Měšťanská škola – 1937

Oslavy 30. výročí 28. října v roce 1948:

Oslava 30 letého trvání republiky

Letos mohutně oslaveno 30 letého trvání republiky, nyníce ovšem v Praze, hodě zároveň zvýšen příkladným program.

Místní Osvětové rady v Hostivici a v Litovicích uspořádaly v předvečer 27. října v školovně a 28. října v dět. domě přednášení školní jednoty „Tyršovačka“. Představení zahájili předsedové Nár. výboru Novák v Hostivici a Sachman v Litovicích.

Řídící mistr Ant. Šimíček. Obě představení byla vypravena.

Druhého dne byl za účasti všech spolků průvod obcí a v školovně pak o přídi. oslavě řídící mistr Šimíček zhodnocena dovolená a probrán příští plán.

Odpoledne pořádal Místní nár. výbor veřejnou schůzi, jak se Hovory s občanstvem. Na této veřejné schůzi navrhovatel zhodnocena práce ve dovolená a další v příštích.

Soudruh president republiky

V pátek 29. října konán slavnostní večer upomínky a před-nášena pozdravná adresa.

Oslava 32 letých narozenin pres. Gottwalda konala se v školovně 23. listopadu na slavnostním večírku.

28. říjen

20. výročí Čs. republiky, k jehož oslavě a konaly různé přípravy, byla pečlivě prací - první občanská i dětí ve škole. Na stejném vyučena státní vlajka a správce školy pověřil ze mikrofonu k učitelství Skima, Obnovení republiky potěšily žáky a práce.

Obecná škola – 1938

28. říjen byl v prvém roce osvobození oslaven dětský Oslava 28. října ně. Ředitel školy promluvil do jásot, pozdrav, na Hrad a 28. říjen v osvobození republice. Program vyplněn byl recitacemi žactva a dětským sborem. Zdařilá oslava zakončena byla státní hymnou asi 11 hodin po-slouchaly děti školský rozhlas.

Měšťanská škola – 1945